A.° 1853. N.° 126.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 24 Augustus.

BUITENLAND.

PARIJS den 22 augustus.

De Keizer en Keizerin zijn eergisteren middag te Dieppe aangekomen. Z. M. wordt binnen weinige dagen hier terug verwacht, om vervolgens Rijssel en het kamp van Helfaut te gaan bezoeken, terwijl de Keizerin gedurende dien tijd te Dieppe zal vertoeven, waar allerlei festiviteiten zullen plaats grijpen. Te Rijssel en St. Omer worden vele toebereidselen tot ontvangst des Keizers gemaakt; wanneer Z. M. van zijne reis in de noordelijke departementen terugkeert, zal hij zich weder naar Dieppe begeven, om met de Keizerin herwaarts terug te keeren.

Verscheiden hoofdofficieren van verschillende buitenlandsche legers zijn in Frankrijk aangekomen, om de groote manoeuvres bij te wonen, welke eerlang in het kamp van Helfaut, in tegenwoordigheid des Keizers, zullen plaats grijpen.

— Men verzekert, dat de heer *Oury*, de consul-generaal van Frankrijk te Amsterdam, in dezelfde hoedanigheid naar Lissabon zal worden overgeplaatst.

— Per telegraaf uit Turijn ontvangen berigt houdt in, dat het dagblad van Rome de arrestatie vermeldt van te Civita-Vecchia ontscheepte geëmigreerden en hunne medepligtigen.

— Een brief uit Erzerum van den 28sten laatstl. houdt in dat men depêches uit Perzië had ontvangen. De invloed van Engeland te Teheran nam sterk toe, en men verzekerde dat de Regering van den Shah aan eene Engelsche maatschappij belangrijke concessien van mijnen in de zuidelijke provinciën gedaan had.

KEULEN den 22 augustus.

Nooit welligt is het vervoer van reizigers langs den Rijn zoo druk geweest als in dit jaar. De stoombooten zijn doorgaans alle goed gevuld, en de uitkomsten van het tegenwoordig jaar zullen voor de actiehouders zeker nog veel gunstiger zijn dan die van het vorige, welke reeds zeer voordeelig waren. In julij alleen toch hebben de inkomsten der vereenigde Keulsch-Dusseldorpsche Maatschappij de belangrijke som van 174,000 daalders opgeleverd.

— Uit Jassy meldt men dat de generaal *Dannenberg*, vóór zijne afreis naar Bucharest, al de bewoners van Moldavië die wegens wederstand aan de Russen in hechtenis genomen waren, op vrije voeten gesteld heeft, maar tevens heeft hij de Moldaviërs met de scherpste maatregelen bedreigd, bijaldien zij zich voortaan tegen de Russische verordeningen mogten verzetten.

Aan den Donau blijft men algemeen gelooven dat Oostenrijk plan heeft Servië te bezetten, hetwelk de Vorst van dat gewest geenszins zou toegeven, evenmin als de Porte, die nu ook troepen derwaarts gezonden heeft.

BRUSSEL den 22 augustus.

Heden is het huwelijk van den Hertog van Brabant met de Aartshertogin van Oostenrijk zoo wel burgerlijk als kerkelijk voltrokken.

De eerste plegtigheid had heden morgen ten half elf ure op het paleis plaats, in tegenwoordigheid van een aantal aanzienlijke genoodigden. Deze waren bereids allen vergaderd toen de Koning met de Hertogin van Brabant aan den arm, de Hertog van Brabant met prinses *Charlotte* aan den arm en de Graaf van Vlaanderen de groote zaal binnentraden, door een talrijk gevolg vergezeld. Zoodra de Vorstelijke personen de voor hen bestemde plaatsen hadden ingenomen, had de huwelijksplegtigheid plaats, en toen al de formaliteiten waren afgeloopen, uitten de aanwezigen met geestdrift de kreten: *leve de Koning! leve de Hertog en de Hertogin van Brabant!* De Burgemeester van Brussel rigtte daarop nog eene hartelijke toespraak tot het Echtpaar, welke op nieuw met gejuich werd begroet. Nadat de acten onderteekend waren, vertrokken de Vorstelijke personen weder in dezelfde orde als zij gekomen waren.

Kort daarop reed men in plegtigen optogt door de met menschen opgevulde straten naar de collegiale kerk, waar eene aanzienlijke vergadering de Vorstelijke personen wachtte en waar alles fraai was versierd. Ongeveer ten twaalf ure bereikte men het tempelgebouw. De plegtigheid geschiedde in de vooraf bepaalde orde en werd besloten met een *Te Deum*. Ten half twee ure verliet de Koninklijke Familie de kerk weder en keerde naar het paleis terug, door eene geestdriftige volksmenigte begroet.

Toen de jonge Hertogin, kort na hare aankomst te Aken, uit zou rijden, werden de paarden van het rijtuig, vermoedelijk door het schieten, schichtig en zouden doorgegaan zijn, indien niet een gendarme toegeschoten en hen tegengehouden had. De Vorstin deed hem 25 dukaten en aan een ander persoon, die insgelijks hulp verleende, eene mindere belooning ter hand stellen.

Bij besluit des Konings van gisteren is, bij gelegenheid van het huwelijk des Hertogs van Brabant, kwijtschelding van de straffen verleend, tot op gisteren door de raden van tucht der nationale garde uitgesproken.

— De stad Antwerpen heeft gisteren een feest gevierd welks luister alle beschrijving te boven gaat, het jubel namelijk der instelling van het Gilde van Onze Lieve Vrouwe lof, die nu 375 jaren geleden plaats vond. De geheele burgerij had zich beijverd om hare deelneming aan dit feest der patrones van hare stad aan den dag te leggen. Alle huizen waren met vlaggen, bloemen, guirlandes, vele daarvan met toepasselijke bijschriften versierd.

De schoone Lieve Vrouwe-Kerk was met hare rijkste sieraden getooid. Van daar was het dat ten elf ure des morgens de groote processie haren togt aanving. Vooral die straten en pleinen welke zij moest doortrekken leverden een schoon gezigt op. Te midden der Handschoenmarkt was een prachtige eereboog opgerigt. Voor het stadhuis waren tien standbeelden van Antwerpenaars, die zich in wetenschappen, kunsten of letteren vermaard gemaakt hebben, geplaatst. Voor het Koninklijk paleis stond een groot altaar, met banieren en wapenschilden versierd, en boven hetwelk, te midden van drie schilderijen des beroemden *Wappers*, zich het standbeeld der H. Maagd verhief, terwijl op de Plaats de Meir een troon was opgerigt, op welken haar in processie rondgevoerd beeld rusten moest. Toen die processie, met het vooruit gedragen kruis, aldaar aankwam, scheidde zich de zaamgepakte volksmenigte eerbiedig. Men telde in den optogt, die meer dan drie kwartier duurde, een zeventigtal vaandels, welke onderling in sierlijkheid en kostbaarheid wedijverden. Die der broederschap van Sinte *Barbara* en die der broederschap van de onbevlekte ontvangenis, welk laatste vaandel een geschenk is van den baron *Osy*, zijn van Koninklijke pracht.

Het beeld der H. Maagd was onbeschrijfelijk rijk getooid; alleen de waarde der edele gesteenten welke het versierden wordt op driemaal honderdduizend francs geschat. De Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen, die de dienst op het altaar verrigtte, zag zich door honderd en twintig priesters en andere geestelijken, allen in plegtgewaad en door eene daaraan geëvenredigde menigte koorknapen omringd. Op de trappen des troons stonden in het wit gekleede jeugdige meisjes. De leden der te Antwerpen gevestigde zanggezelschappen hieven beurtelings lofzangen aan. Nadat de zegen was uitgesproken vervolgde de processie, aan welke ook het collegie van schepenen deel nam, haren weg. Eene menigte vreemdelingen woonde dit jubelfeest bij.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 22 augustus.

Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden, met intrekking van Hoogstdeszelfs besluit van 28 junij jl., voor zoo veel betreft de benoeming van een burgemeester van Nisse en Ovezande, te benoemen tot burgemeester dier gemeenten *C. de Fouw*.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden, in het derde schooldistrict van Gelderland, bij continuatie tot schoolopziener te benoemen den heer dr. *J. H. Kroon*.

Bij Koninkl. besluit van meergemelde dagteekening is benoemd tot directeur van het postkantoor te Nijkerk, de heer *H. H. C. B. Luttieken*, wonende te Nijkerk.

Bij Zr. Ms. besluit van den 18 dezer is, met ingang van den 1 september aanstaande, gedurende de afwezigheid van den schout-bij-nacht *J. F. D. Bouricius* als kommandant van het naar den Griekschen Archipel bestemde smaldeel, de schout-bij-nacht *D. Bijl de Vroe* tijdelijk belast met de betrekking van directeur en kommandant der marine te Willemsoord.

Bij Zr. Ms. besluit van den 18 dezer zijn de navolgende adelborsten voor de Marine bij de Koninkl. Akademie voor de zee- en landmagt, met den 1 september aanstaande benoemd tot adelborsten der 1ste kl. bij de Nederl. marine, als: *C. J. E. Brutel de la Rivière*, *W. L. A. Gericke*, *C. H. Bogaert*, *J. Sandt van Nooten*, *H. D. Guyot*, *W. Steffens*, *N. Mac Leod*, *J. D. Ruys*, *C. F. T. van Woelderen*, *G. C. Kooyker*, *K. O. van der Veen*, *A. J. Cozijn*, *J. W. Moorrees*, jhr. *R. Tindal*, *G. J. Koster*, *F. W. Voswinkel Dorselen*, *F. Luteyn* en jhr. *A. F. Meijer*, en is de adelborst voor den scheepsbouw bij die Akademie *L. C. P. W. Visser* almede met dat tijdstip benoemd tot adspirant-ingenieur bij de marine.

Bij Koninklijk besluit van den 18 dezer is aan den gepensioneerden kapitein der infanterie van het leger in Oostindië *J. F. Krämer* vergunning verleend tot het blijven dragen van de activiteits-uniform van het wapen waarbij hij laatst heeft gediend.

Bij besluit van den 20 dezer heeft Z. M. goedgevonden, in plaats van wijlen *O. Oving*, tot burgemeester der gemeente Sappemeer te benoemen *A. B. ter Spill*.

Bij besluit van diezelfde dagteekening heeft Z. M. benoemd tot burgemeester van Buurmalsen *W. E. van Dam van Isselt*, in plaats van *A. Tielenius Kruythoff*, tot andere functien geroepen.

— Krachtens Koninklijk besluit van den 10 dezer heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, bij beschikking van den 11 dezer, goedgevonden te bepalen: 1.° De vergunning tot den aanleg en het in werking brengen van een onderzeeschen electromagnetischen telegraaf, tusschen *Nederland* en *Engeland*, krachtens Zr. Ms. besluit van den 10 mei 1852, bij ministeriële beschikking van den 11 mei daaraanvolgende, aan den heer *A. Ruyssenaers* verleend, wordt overgedragen op den heer *John Lewis Ricardo*, lid van het Britsche Parlement te Londen, met bevoegdheid de vergunning aan eene nader op te rigten naamlooze vennootschap over te dragen, mits de statuten dier vennootschap vooraf door den Koning zijn goedgekeurd. 2.° De overdragt geschiedt onder voorwaarden datde heer *J. L. Ricardo* domicilie kieze te 's Gravenhage en zich aldaar doe vertegenwoordigen door eenen gemagtigde, die met de Nederduitsche taal bekend is. 3.° Deze overdragt heeft geen gevolg, ten zij de heer *J. L. Ricardo* in eene authentieke, in dubbel opgemaakte acte verklaard hebbe de voorwaarden en bepalingen aan te nemen waaronder de bovengemelde vergunning aan *A. Ruyssenaers* is verleend; zullende een der afschriften van die acte in het archief van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken worden nedergelegd. De acte, waarbij de heer *Ricardo* zich aan de gestelde voorwaarden onderwerpt, is op den 19 dezer verleden voor den notaris *J. de Bas* Jz., te 's Gravenhage.

— De gewone audientie van den Minister van Justitie op morgen, die van den Minister van Finantien op donderdag 25 dezer, die van den Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., als mede die van den Minister van Kolonien, beiden op woensdag 24 dezer, zullen geen plaats hebben.

— Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat, ingevolge berigt van den heer kapit.-kommandant der rijdende batterij, op maandag den 22 dezer en volgende dagen dier week, op de vlakte van Waalsdorp, door die batterij de jaarlijksche practische artillerie-oefeningen zullen worden verrigt, waardoor genoemd terrein gedurende die dagen onveilig zal wezen.

— In de residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l' Europe* afgestapt Z. K. H. prins *Wittgenstein*, met gevolg, komende van Frankfort a/M.; de graaf *Ludwig Bombelles*, overste bij de Huzaren van het regement *Haller* in Oostenrijksche dienst, met familie; de graaf *Alex. Luserna d'Angrogna*, generaal der artillerie van Z. M. den Koning van Sardinië; de regerende vorst *Bentheim Tecklenburg*, komende van Rheda in Pruissen, en de graaf *C. van Lippe*, komende van Keulen; en in het hôtel *Paulez*, de heer *H. Königswarter*, consul van Saksen-Gotha-Coburg.

— Gisteren is alhier de wel eerw. heer *G. A. Oortmans*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, pastoor sedert 1844 van de St. Willebrorduskerk, aan eene slepende ziekte overleden. De overledene genoot zoo van de leden der Kerk als van andersdenkenden in ruime mate achting en eerbied. Zijn dood wordt dan ook betreurd en hij zal bij velen in zegenend aandenken blijven.

Staten-Generaal.

Bij de beraadslagingen over art. 1 van het wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheiden kerkgenootschappen, gehouden in de zitting der Tweede Kamer van heden, heeft ook de Minister van Justitie het woord gevoerd. Z. Exc. gaat kortelijk de drie alinea's van het artikel na en tracht daarbij de bezwaren op te heffen welke daartegen gemaakt zijn.

De 1ste alinea bevestigt naar zijn inzien een regt dat tot verschil van gevoelen aanleiding gaf. Er bestaat toch twijfel of de Grondwet het regt tot vrije organisatie al dan niet verleende. Men zal werkelijk te vergeefs in de Grondwet de woorden „vrije organisatie" trachten te vinden. De Grondwetgever heeft echter vrije organisatie verondersteld; maar niet in onbepaalden zin. De strekking van de grondwettelijke bepalingen is vrijheid, maar niet zonder toezigt van den Staat; waken dat die vrijheid niet tot losbandigheid overslaat. De Grondwetgever heeft gewild, dat het kerkgenootschap zich vrijelijk kunne organiseren, maar dat de Staat geen schade zou kunnen lijden. De Grondwet verlangt, dat de vrijheid niet uitloope tot schade der maatschappij. Hij kan op dien grond gereedelijk instemmen met het amendement van den heer *Groen*; maar hij kan niet toegeven dat het 1ste lid overbodig zou zijn en uit de wet zou moeten worden geligt. Hij bestrijdt ook het denkbeeld dat die 1ste alinea gevaarlijk zou zijn, omdat, zoo men een regt geeft, men het ook kan ontnemen. Integendeel ziet hij in die bepaling een waarborg, dat het regt, dat nu erkend wordt, nooit zal kunnen worden ontnomen. Zoo er toch ooit een wetgever mogt komen, die de vrije organisatie zou willen belemmeren, men zou dan, met de wet in de hand, kunnen zeggen, dat men in 1853 het regt dat bestond heeft erkend.

Wat het 2de lid aangaat, dit is noodzakelijk om, naar aanleiding van art. 165 der Grondwet, gelijke bescherming aan alle kerkgenootschappen te kunnen verleenen. Het is eene verpligting, die uit de voorgeschreven bescherming noodwendig voortvloeit. Uit de grondwettige bepaling spruit noodzakelijk voort het regt des Konings, om kennis te bekomen van den toestand in welken een kerkgenootschap verkeert. De Regering heeft dus de bepaling noodig om gevolg te geven aan de artt. 167 en 169 der Grondwet. Zij moet de organisatie kennen om maatregelen te kunnen nemen tot behoud van rust en orde, en om te weten, of de Staatswetten, die palen stellen, worden overschreden. Nu zegt men wel, dat dit eene inmenging in kerkelijke zaken is, maar Z. Exc. antwoordt daarop, dat men alleen mededeeling beoogt. De Regering beoordeelt niet, zij keurt niet goed of af, maar zij wil waken. Inmenging is juist hier uitgesloten.

Men heeft ook op een enkel kerkgenootschap gewezen en gezegd dat de inrigtingen daarvan in een aantal wetten gelegen zijn, die in het stof der oudheid zijn bedolven. Z. Exc. antwoordt, dat men niets daarvan verlangt te weten. Reeds zeer veel is ter kennis van de Regering gebragt. Zij vraagt alleen mededeeling van hetgeen niet ter harer kennis gekomen is. Hij geeft het toe, dat de wet duidelijk moet zijn; hij erkent dat het woord „daartoe" in het begin dezer alinea geplaatst tot misvatting kan aanleiding geven. De Regering verlangt volstrekt geene misvatting. Het is haar oogmerk niet, om op het gebied der godsdienst zelve te treden. Zij verlangt alleen mededeeling van de regeling van het kerkgenootschap. Nog gelooft hij dat er een groot onderscheid bestaat tusschen kerkgenootschap en kerk. Uit dien hoofde hoopt hij dat het voorgedragen amendement van den heer *van Rappard* moge worden aangenomen. Mogt dit het geval niet zijn, dan geeft hij de verzekering (en aan ministeriële verklaringen mag thans wel eenige waarde geschonken worden, omdat zij afkomstig zijn van Ministers, die dienaren des Konings zijn), dat het volstrekt niet in de bedoeling der Regering ligt om iemand te vervolgen, omdat hij niet zou hebben medegedeeld wat de eigenlijke godsdienst betreft. Het doel is alleen mededeeling der *inrigting* en van het *bestuur* van een kerkgenootschap.

Wat het 3de lid aangaat, het strekt alleen om onschadelijk te maken bepalingen welke een kerkgenootschap mogt vaststellen en die niet kunnen of moeten worden uitgevoerd zonder medewerking van het gezag. Hij meent dat die bedoeling duidelijk in de alinea is uitgedrukt; de bepaling is negatief. Geen gevolg zal er, zonder medewerking van het gezag, kunnen worden gegeven aan reglementen, mandementen of voorschriften, wanneer die reglementen enz. niet mogten zijn medegedeeld aan en goedgekeurd door de Regering. Aan die bepalingen zal dus geen gevolg, geene uitvoering kunnen worden gegeven. Hij kan niet toegeven dat deze bepaling noodeloos zou zijn. De Katholieke leden der Kamer moesten van het tegendeel daarvan overtuigd zijn. Hij gelooft toch dat geen kerkgenootschap kan bestaan, of het zal op sommige punten van tijd tot tijd de medewerking van den Staat behoeven. Hij zal slechts wijzen op de vrijstelling voor studerenden in de godgeleerdheid van de nationale militie. De bepaling strekt dus om aan te wijzen hoe die medewerking van den Staat kan verkregen worden. Hij kan het zich niet voorstellen, dat er een groot kerkgenootschap is, dat niet nu en dan de medewerking van het gezag zou behoeven. Wat nu het woord „vooraf" aangaat, mogt het amendement op dit lid niet worden aangenomen, dan is de Regering bereid het bedoelde woord te doen vervallen. Ja, hij is zelfs bereid, het er dadelijk uit te nemen, dan zal zijn ambtgenoot voor de Buitenlandsche Zaken ook niet meer verpligt zijn mede te deelen in welke gevallen de medewerking van het Staatsgezag zal worden vereischt. Wat nu eindelijk het amendement van den heer *Rochussen* betreft, het bevat zijns inziens niets meer en niets anders, dan in het artikel wordt aangetroffen. Het is hier eene zaak van feitelijken aard. Men gaat van de onderstelling uit wat er gebeuren kan. Het feit kan plaats hebben, artikel en amendement strekken om vast te stellen, dat de bepalingen, waarvan in dit lid sprake is, welke de medewerking van het Staats-gezag vereischen, geen gevolg zullen hebben, zoo lang zij niet zijn goedgekeurd. En daar nu het artikel van het ontwerp en amendement van den heer *Rochussen* eigenlijk op hetzelfde nederkomen, zoo zal de Regering er gaarne in berusten, zoo de Kamer aan dit laatste de voorkeur mogt geven.

De 16 heeren, die tegen het amendement van den heer *Groen van Prinsterer* op art. 1 hebben gestemd, zijn: *Reinders*, *Hengst*, *van den Heuvel*, *Bots*, *Sloet tot Oldhuis*, *Storm*, *Meeussen*, *Thorbecke*, *van Hoëvell*, *van der Veen*, *Luyben*, *Zijlker*, *de Poorter*, *van Eck*, *Bosscha* en *Beens*.

De 11 heeren, die tegen het amendement van den heer *van Rappard* hebben gestemd, zijn: *Reinders*, *Hengst*, *Blaupot ten Cate*, *Bots*, *Sloet tot Oldhuis*, *Storm*, *van Hoëvell*, *van der Veen*, *Luyben*, *Zijlker* en *de Poorter*.

De 10 heeren, die voor het amendement van den heer *Rochussen* hebben gestemd, zijn: *Rochussen*, *de Brauw*, *Elout van Soeterwoude*, *Gevers van Endegeest*, *Groen van Prinsterer*, *van Foreest*, *van Lennep*, *van Reede van Oudtshoorn*, *van Lynden* en *Schimmelpenninck*.

Art. 1, na de daarin aangenomen wijzigingen, luidt nu aldus:

„Aan alle kerkgenootschappen is en blijft volkomen vrijheid verzekerd alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen boezem betreft, te regelen.

„De bepalingen betreffende de inrigting en het bestuur worden, voor zoo veel zij niet reeds aan Ons zijn bekend gemaakt, binnen eene maand na de afkondiging dezer wet, door de bestuurders of hoofden der kerkgenootschappen aan Ons medegedeeld. Nieuw te maken bepalingen worden mede, vóór of bij het in werking brengen daarvan, op gelijke wijze ter Onzer kennis gebragt.

„Voor zoo veel er zich onder de bepalingen bij het artikel bedoeld, eenige bevindt, welke de medewerking van het Staatsgezag vereischt, wordt de medewerking niet verleend, ten zij de bepaling door Ons is goedgekeurd."

Art. 2, dat na de aanneming van art. 1 in behandeling kwam, luidt dus: „Vreemdelingen worden tot het bedienen van de openbare godsdienst niet toegelaten, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen." Het door den heer *Elout van Soeterwoude* voorgedragen amendement strekte om dit artikel dus te wijzigen: „Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke bediening, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen." De voorsteller heeft dit amendement breedvoerig toegelicht. Hij is daarbij in ontwikkeling getreden over het doel van het wetsontwerp, dat de strekking heeft om eene authentieke interpretatie aan de Grondwet te geven. Hij heeft herinnerd, dat ons land in vorige roemrijke dagen steeds het klassieke land der vrijheid was. Dien naam wenscht hij gehandhaafd te zien. Hij wijst op de jaren 1568, 1579, 1672, 1813 en 1830, toen telken male getoond werd wat godsdienstzin, vaderlandsliefde en eendragt vermogen. Hij meent, dat zijn amendement strekt om meerdere vrijheid aan vreemdelingen tot het bedienen van de openbare godsdienst toe te kennen, dan in het ontwerp gelegen is. Gaarne zou hij in dit opzigt geheele vrijheid verlangen toegestaan te zien, doch de omstandigheden brengen dit niet mede. In den loop zijner rede brengt de spreker een woord van dank en hulde toe aan wijlen koning *Willem II*, die reeds in 1834 zijne beste pogingen aanwendde om aan de vervolgingen tegen de Afgescheidenen een einde te maken zoo als later het geval werd.

's GRAVENHAGE den 23 augustus.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van dingsdag 23 augustus.*

In deze zitting heeft de Kamer, die sedert 20 junij jl. tot nadere bijeenroeping was uiteengegaan, hare werkzaamheden hervat.

De heeren mr. *J. S. Lotsy*, door de Prov. Staten van Zuid-Holland, en *F. van der Oudermeulen*, door de Staten van Noord-Holland, tot leden der Kamer benoemd, hebben hunne geloofsbrieven ingezonden. Deze zijn onderzocht door eene commissie, zamengesteld uit de heeren *Cost Jordens*, *van Eysinga* en *Verhey van den Bogaard*. De geloofsbrieven werden in orde bevonden. Beide heeren hadden heden in handen des Konings de gevorderde eeden afgelegd. Zij worden door de vergadering als leden toegelaten en hebben onmiddellijk zitting genomen.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen 66 ontwerpen van wet, welke in den laatsten tijd door die Kamer achtervolgens zijn aangenomen. Al die ontwerpen zijn ter overweging aan de afdeelingen verzonden. Onderscheiden stukken en boekwerken zijn aan de Kamer toegezonden, die ter griffie of in de boekerij zullen worden geplaatst. Na het trekken der afdeelingen wordt de vergadering gescheiden.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 23 augustus.*

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over de artikelen van het ontwerp tot regeling van het toezigt over de onderscheidene kerkgenootschappen.

Art. 2 en het daarop voorgeslagen amendement geven tot veelvuldige beschouwingen aanleiding, terwijl ook de heer *Godefroi* in den loop der beraadslagingen nog een amendement voorstelt, strekkende om als 2de alinea bij het artikel te voegen: „Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden."

Ten slotte wordt het amendement van den heer *Godefroi* aangenomen met 56 tegen 12 stemmen; het amendement van den heer *Elout van Soeterwoude* aangenomen met 45 tegen 23 stemmen, en het geheele art. 2 aangenomen met 43 tegen 25 stemmen; het art. luidt thans aldus: „Vreemdelingen aanvaarden geene kerkelijke betrekking, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen. Alleen in het belang der openbare orde en rust kan die toestemming geweigerd worden."

Op art. 3 stelt de heer *van Asch van Wijck* een amendement voor, strekkende om in de laatste zinsnede achter het woord *titularissen* te stellen: „en met aanduiding van het kerkgenootschap, waartoe zij behooren." Na discussie wordt het amendement verworpen met 49 tegen 19 stemmen en het artikel aangenomen met 42 tegen 26 stemmen. Het luidt dus: „De titulaturen in de kerkgenootschappen aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven noch ten opzigte van het wereldlijk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt. In de aanraking met het wereldlijk gezag worden die titulaturen alleen gebezigd met vermelding van den geslachtsnaam der titularissen."

Art. 4 geeft geene aanleiding tot discussie en wordt aangenomen met 43 tegen 25 stemmen. Het luidt dus: „De ter aanwijzing van kerkelijk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provinciën of gemeenten worden slechts als van kerkelijken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg."

Art. 5 geeft aanleiding tot zeer uiteenloopende discussien. De vraag loopt voornamelijk daarover, of in dat art., nopens de uitspraak der Regering over de geschiktheid van reeds aangewezene vestigings-plaatsen terugwerkende kracht gelegen is; of de nota's, tusschen de vorige Regering en ook door de tegenwoordige en het Hof van Rome gewisseld, zijn te beschouwen als daarstellende eene overeenkomst en of derhalve al. 2 van art. 5 inbreuk op die overeenkomst maakt? — Beide vragen worden *toestemmend* beantwoord door de heeren *Akerlaken*, *van den Heuvel*, *van Eck*, *Thorbecke*, *van Wintershoven* en *Dommer*, welke meening echter bestreden wordt door de heeren *van Reede*, *van der Brugghen*, *van Rappard*, *van Goltstein*, *Godefroi* en de Minister van Buitenlandsche Zaken.

De discussien zijn evenwel niet afgeloopen. De heer *Strens* heeft morgen daarover het eerst het woord. — De Vergadering is daarna overgegaan in comité-generaal.

ROTTERDAM den 23 augustus.

Wie een waar kunstgenot smaken, zich in den vernieuwden roem onzer Vaderlandsche kunst verheugen, zijn Godsdienstig gevoel op eene waardige wijze opwekken en tevens een weldadig doel, door eene niet noemenswaardige uitgave, bevorderen wil, bezoeke, gelijk wij en anderen reeds deden, eene der zalen van de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen, in het *Museum Boijmans*, waar het nieuwe meesterstuk van den beroemden schilder *C. Kruseman*, dat het bezoek des Heeren bij *Martha* en *Maria*, volgens Lukas X vers 38 en vervolgens, voorstelt, geëxposeerd is. Hij zal ongetwijfeld geboeid worden door de uitmuntende en waardige behandeling van het geheel, door den met goedheid gepaarden ernst, met welken de Heer de zorgvolle *Martha* te regt wijst, door het karakteristiek contrast tusschen deze en hare zuster, en door de eerbiedige aandacht, welke in het kalm en bevallig gelaat dezer laatste, die luisterend aan de voeten des Meesters nederzit, doorstraalt. Ook de nevenfiguren zijn, in verband met de hoofdfiguren, schoon en smaakvol geschilderd.

— Uit het vroeger medegedeelde zestal predikanten heeft de kerkeraad der Nederduitsch Gereformeerde gemeente te Amsterdam gisteren het volgend drietal gevormd: dd. *J. F. Blaauw*, te Rotterdam; *T. Modderman* Az., theol. doct., mede te Rotterdam, en *H. L. Vinke*, te Leeuwarden.

— Door de Afdeeling Dordrecht en Omstreken der Hollandsche Maatschappij van Landbouw is woensdag ll. te Rijsoort gehouden eene vergadering, voorafgegaan door een wedstrijd van koornsnijders met den sikkel en de zicht. Aan den wedstrijd met den sikkel hebben elf mededingers deelgenomen; 3 roeden gronds met gerst beteeld was hun ter bearbeiding gegeven. De eerste prijs van *f* 10 is toegewezen aan *T. Wols* te H. I. Ambacht, de tweede van *f* 5 aan *P. Kruithof* te Kijfhoek; deze verrigtte zijn werk in 36, gene in 31 minuten. Vier mededingers zijn tot den wedstrijd met de zicht opgekomen; hun werden 6 roeden ter afmaaijing aangewezen. Aan *D. van Bruggen* te Groote Lindt is de eerste prijs à *f* 10, aan *J. Bravenboer* te Heerjansdam de tweede à *f* 5 toegekend; zij hadden hunne taak in 71 en 76 minuten volbragt. Aan *B. Groenendijk* te Kijfhoek, die, uit aanmerking van zijnen nog jeugdigen leeftijd, eene geoefendheid in het koornsnijden aan den dag legde welke eene onderscheiding verdiende, is een buitengewone prijs van *f* 2.50 uitgereikt. Ter vergadering werden behandeld de punten van beschrijving voor de algemeene vergadering der maatschappij te Dordrecht. Tot afgevaardigde werd benoemd mr. *G. A. de Raadt*; tot 1sten en 2den plaatsvervanger van den afgevaardigde mr. *J. J. de Reus* en *J. P. Bredius*. Ter sprake werd voorts gebragt het middel onlangs aan de hand gedaan, om door het droogen met kunstmatige warmte der pootaardappelen, voor dat zij gelegd worden, de aardappelziekte te voorkomen. Aan eene commissie werd opgedragen naar de doelmatigheid van dit middel een onderzoek in te stellen, en voor rekening der afdeeling proeven hiermede te nemen.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft benoemd tot ridder der Roode Adelaarsorde, derde klasse, den heer *Story*, magazijnmeester bij de marine, en tot ridder dier orde, vierde klasse, de heeren *van Hoorn van Burgh*, luitenant ter zee 1ste klasse, en *Uyttenhoven*, consul van Pruissen, allen te Vlissingen.

— Men verneemt, dat het metalen standbeeld van *Laurens Jansz. Koster*, hetwelk te Haarlem zal worden opgerigt, uiterlijk tegen mei van het aanstaande jaar gereed zal zijn. Van wege de hoofd-commissie voor dat metalen standbeeld zal een adres bij den Gemeenteraad van Haarlem worden ingediend, waarin de benoeming zal worden verzocht van eene commissie uit dat collegie, welke zich met de hoofd-commissie zal verstaan, omtrent de verdere regeling der zaak.

— Uit Enkhuizen schrijft men dat de leden van het *Oeconomia Enchusana* met algemeene stemmen besloten hebben tot het uitschrijven eener prijsvraag, ten einde deskundigen uit te lokken tot het aanwijzen van de doelmatigste en geschiktste middelen, om de beletselen voor de scheepvaart aldaar op te heffen, welke sints jaren het diep verval dier plaats veroorzaakt hebben. Voornamelijk wil men pogingen aanwenden, om de zandbank in de nabijheid dier stad uit den weg te ruimen, welke tot nog toe vruchteloos geweest zijn.

— Ll. vrijdag is in het kamp bij Zeyst 's Konings adjudant *van Tuyl* aangekomen, geleidende de tenten van Z. M., welke onmiddellijk zijn opgeslagen en weldra in gereedheid zullen zijn. Ook is men druk bezig met het daarstellen van eene keuken, welker lengte zal zijn 9,50 en breedte 8,50 el, terwijl eene stalling van ruim 50 paarden gereed is. — De troepen worden dezer dagen geoefend in de bataillons-school. De artillerie uit Amersfoort maakt mede hare exercitien op de heide. In de volgende week zal de linieschool in behandeling worden genomen. De groote manoeuvres zullen eerst in september beginnen, tijdens het verblijf van Z. M. Eergisteren had er, na de godsdienstoefening, ten 12 ure, kerkparade plaats, en daarna muziek voor de tent van den opperbevelhebber, generaal-majoor *Duycker*. De muziek van het regement grenadiers heeft zich tot dus verre veelmalen 's morgens ten 12 ure in repetitie doen hooren en enkele malen des namiddags omstreeks 5 ure voor de tent *des Pays-Bas* genaamd. Door den heer *Everts*, 1sten luitenant bij het regement grenadiers en jagers, zijn in het kamp opgerigt twee uurwijzers, de eene geplaatst in het midden van het Kamp en de andere bij de politiewacht n.° 1, welke beide door een koperen draad aan een electromagnetischen toestel, in diens tent voorhanden, verbonden zijn.

De generaal-majoor *Duycker* heeft den 17 dezer in het kamp eene dagorder uitgevaardigd, in welke hij zijn genoegen betuigt dat in die legerplaats eene cantine bestaat waar geen sterke drank te bekomen is, doch waar andere gezonde ververschingen worden aangeboden, tot een aan de middelen van den soldaat geëvenredigden prijs, weshalve hij deze inrigting, die ook ten volle de goedkeuring des Ministers van Oorlog wegdraagt, den kamperenden troepen ten sterkste aanbeveelt. „Niets, zegt de dagorder verder, vernedert den mensch, vooral den soldaat, zoo zeer als dronkenschap, zij bederft hun ligchaam en ziel, maakt hem liederlijk, somtijds misdadig." En verder: „het bezoeken van bedoelde inrigting zal den fatsoenlijken krijgsman aanduiden en in mijne oogen eene aanbeveling zijn. Tot meerdere bekendmaking dezer inrigting zullen er per compagnie 10 der nevensgaande tarieven in de tenten der onderofficieren en manschappen aan de standers worden aangeplakt. De heeren brigade-kommandanten worden uitgenoodigd mij eene nominatieve opgave te doen geworden der heeren officieren, onderofficieren en manschappen hunner respectieve brigades, welke lid zijn van het genootschap tot afschaffing van sterken drank."

— Ll. zaturdag werd de eerste paal geslagen voor de nieuwe haven te Huizen. Deze plegtigheid werd bijgewoond door het haven- en gemeentebestuur, de burgemeesters der gemeenten van stad en lande van Gooiland, enz. De heer *Koenen*, voorzitter van het havenbestuur, hield eene korte rede.

— De eerste poging der Nederlandsche landaanwinningsmaatschappij, om gronden in de Oosterschelde in te dijken, is thans bepaald gelukt. De eerste polder, groot ongeveer 550 bunders schorren en slikken, is ingedijkt en aan de zee ontwoekerd.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat in den tuin van den tuinman *J. Nollen* te Dussen in Noordbrabant een hortensiaplant staat, die eene hoogte heeft van 1 el 2½ palm, en een omtrek van 7½ Ned. el, terwijl zij ruim 500 bloemtrossen telt.

— Ll. vrijdag werd de nieuwe synagoge der Israëlitische gemeente te Arnhem ingewijd. Na des morgens ten 6 ure in het oude gebouw vergaderd te zijn, nam men na eenige kerkelijke plegtigheden afscheid van hetzelve en trok ten 10½ ure naar de nieuwe met vlaggen versierde synagoge. De plegtige inwijding, bijgewoond door den heer Staatsraad Commissaris des Konings in Gelder,

land, de heeren Gedeputeerde Staten der provincie, en heeren Burgemeester en Wethouders en Raden der stad, de militaire en burgerlijke overheden, den staf der schutterij en commissien uit verschillende corporatien enz., werd aangevangen met eene ouverture van den heer *A. Berlijn*, door het genootschap *Kunst zij ons Doel*, uit Amsterdam, waarna de hoog eerw. heeren *J. Lehmans*, opperrabbijn van het synagogaal ressort van Nijmegen, *B. Beerenstein*, opperrabbijn van 's Hage, dr. *Isaacsohn*, opperrabbijn van Rotterdam, de heer *Waterman*, secretaris van het kerkbestuur, en anderen redevoeringen hielden, afgewisseld door eene *Inwijdingscantate* van voornoemden heer *A. Berlijn*, uitgevoerd onder diens directie door leden van zangvereenigingen en door een orchest van den heer *J. E. Stumpff*, van Amsterdam. — Het eenvoudig, doch smaakvol ingerigt kerkgebouw is gebouwd naar het plan van den stads-architect *H. J. Heuvelink*.

— Een Belgisch dagblad zegt berigten uit Rome van 13 dezer te hebben, die nadere bijzonderheden omtrent het bezoek van den Nederlandschen minister *Lightenvelt* aldaar inhouden. Hij bevond zich toen nog in die hoofdstad, maar zou, volgens dit schrijven, onverwijld, over Parijs, naar 's Gravenhage terugkeeren. De heer *Lightenvelt* prijst de wijze op welke hij door den Paus en den kardinaal *Antonelli* ontvangen is ten hoogste. Zijne reis is bovendien niet vruchteloos geweest. Behalve de reeds bekende wijziging van den eed der Bisschoppen, door invoeging eener zinsnede, die de belofte van getrouwheid aan den Koning en diens opvolgers op den troon behelst, heeft de Paus nog twee andere inwilligingen gedaan. Eerstelijk stemt hij er in toe dat de eeden, volgens de niet gewijzigde formulieren afgelegd, zullen aangemerkt worden als waren zij volgens het nieuwe formulier gedaan en uitgelegd in den zin der daarin vervatte bijvoeging. De verklaring in dezen zin, bereids den 30 julij in de nota van den internuntius te 's Gravenhage, monsr. *Belgrado*, aan den Nederlandschen Minister van Buitenlandsche Zaken gedaan, is alzoo door de souvereine en onherroepelijke beslissing van den Paus bekrachtigd. En in de tweede plaats heeft de Paus beslist dat de Bisschoppen den burgerlijken eed van getrouwheid aan den Koning en de wetten des Lands zullen kunnen zweeren.

— Volgens ontvangen berigt, werden ll. zaturdag te Londen niet minder dan *zeventien* Nederlandsche bodems naar verschillende havens van Australië bevracht, als: naar Sydney (Nieuw Zuid-Wallis) *Hendrik Jan* (680 ton), kapit. *P. Wap*; *Anna Margaretha* (606 ton), kapitein *J. J. S. Rühl*, en *Jan Daniel* (643 ton), kapitein *D. C. Rietbergen*; — naar Hobart Town *Otto* (379 ton), kapit. *P. Flens*; *Jacob Roggeveen* (756 ton), kapit. *J. Vos van Marken*, en *Macassar* (437 ton), kapitein *W. Timmermans*; — naar Melbourne *Java* (609 ton), kapitein *S. S. van Dam*; — naar Melbourne en Geelong *Generaal van den Bosch* (574 ton), kapit. *F. Parlevliet*, Jz.; — naar Port Philip *Willem en Carel* (416 ton), kapit. *A. Hansen*; *Hendrika* (656 ton), kapitein *H. Reiniersen*; *Dorothea* (535 ton), kapit. *H. van der Kolk*; *Kenau Hasselaar* (723 ton), kapit. *O. Lindeman*, en *Juno* (604 ton), kapit. *W. J. Chevalier*; — naar Geelong *Ceres* (330 ton), kap. *F. Mellema*; — naar Adelaide *Jeannette Cornelia* (452 t.), kapitein *T. K. Veldman*; *Regina* (276 ton), kapitein *C. Ingerman*, en *Agneta* (773 ton), kapitein *W. N. Crap Hellingman*.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 23 Augustus.

OVERLEDEN: A. de Bruyn, jd., 25 j. — J. F. Clausel, d., 1 j. — C. J. J. van der Westen, z., 5 m. — T. Hendriks, man van E. Heymen, 80 j. — A. S. W. den Brabander, z., 1 m. — M. Looijen, man van C. Lubcke, 38 j. — J. A. van Baarle, z., 7 m.

BEVALLEN: D. Serry, geb. Ophof, levenl. z. — G. Kuypers, geb. Louman, z. — J. van Rossem, geb. van Deventer, d. — A. C. Schrijver, geb. de Heer, d. — H. C. van Bueren, geb. Fransen, d. — J. L. Barels, geb. Deijer, z. — D. van Hal, geb. van der Aa, d. — E. F. de Graaf, geb. Verhagen, z. — H. F. Boll, geb. Boers, z. — F. W. Versteeg, geb. Keurs, d. — G. Mes, geb. Simon, z. — A. J. Bosman, geb. Gaedig, z. — P. van den Ende, geb. van der Kooy, z. — J. Jilleba, geb. Vollmar, z. — N. H. Versteeven, geb. Kuyck van Houweninge, z.

221ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

1ste Klasse, 1ste Lijst: n.° 56, 11426 en 17850, ieder *f* 1000; n.° 7301, 18670 en 19785, ieder *f* 200; n.° 11781, 15877, 18997 en 19109, ieder *f* 100.

2de Lijst: n.° 19747, *f* 5000; n.° 12789 en 13072, ieder *f* 1250; n.° 2456, *f* 1000; n.° 9016, 10622, 12518, 13260 en 14701, ieder *f* 400; n.° 2534, 6612, 12027, 17426 en 17622, ieder *f* 200; n.° 2370, 4056, 5250, 8899, 10675, 15698 en 16525, ieder *f* 100.

De Persone van JANSJE VAN MEEUWEN, Wed. VAN DER ZALM, wordt in haar belang uitgenoodigd zich *ten spoedigste* ter Secretarie dezer Gemeente te vervoegen, alsmede ook eenige Betrekkingen van KAREL WINKELS.

Rotterdam 20 *Augustus* 1853.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Hugo Grotius*, J. Glazener, naar Londen; *Hendrika*, H. F. G. Keizer, en *Jonge Hendrik*, B. A. Hazewinkel, naar ......

HELLEVOETSLUIS den 23 dezer. Gisteren namiddag uit zee *Jeune Eléonore*, L. Gautier, van Taganrog; *Vesta*, J. Torchelsen, van Riga; *Paulus*, O. G. Molema, van Archangel; *Harmonie*, W. J. Wilkens, van St. Petersburg; *Rebecca*, A. Bruce, v. Glasgow, en *Mariatas*, A. Scarpa, van Konstantinopel. Het schip *Diligentia*, kapitein Horneman, is binnen door van Brouwershaven alhier op de Reede gesleept; de wind N. N. O. — Heden morgen uit zee *St. George de la Mina*, J. J. van der Eb, van St. George d'Elmina; *Stranger*, T. Minikin, van Newcastle; *Mary & Elizabeth*, T. Carr, en *Susannah*, J. Telford, beiden van Sunderland, en *Drie Johanna's*, S. Post, van Archangel; de wind N.

BRIELLE den 23 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. — Heden voor posttijd uit zee *Balmoral* (st.), J. Greig, van Leith. Naar zee *Dutch Trader*, D. Marsh, naar Rochester, en *Argus*, W. Brebner, naar Glasgow; de wind N. en N. ten W.

MAASSLUIS den 23 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Glasgow*, J. Henderson, naar Glasgow, en *Jacobus Dux*, J. H. Klingenberg, naar Riga.

TEXEL den 22 dezer. De wind W. N. W. Uit zee *Magnet* (st), *Earl of Auckland* (st.) en K. J. van Kempema van Londen, G. Walton en J. Summers v. Sunderland; — gisteren nog *Daniel*, M. van der Have, v. Salonica; *Minister Thorbecke* (st.) v. Hull en C. Them v. Drammen. Vertrokken *Jantje*, H. O. van Wijk, naar Konstantinopel; *Johanna Elisabeth*, W. J. Bakker, n. Marseille; J. Meeuwenoort n. Yarmouth, H. W. Wortelboer n. Newcastle en A. Amundsen n. Fredrikstad.

VLIE den 19 dezer. De wind W. Z. W. Uit zee J. R. Wever van Riga, B. H. Dekker van Dantzig en J. H. Cappen van Oudsoen. Vertrokken J. Rowlands naar Sunderland, T. Chapel naar Newcastle, J. G. Munneke naar Schotland, J. E. Karst naar St. Petersburg, J. Lexow en G. K. Wijkmeijer n. Riga, P. J. Bakker n. Koningsbergen, H. L. de Groot n. Dantzig, G. G. Koning n. Stettin, G. van Os n. Kopenhagen, H. H. Sprik, H. Falck, C. Christensen, J. J. de Boer, H. J. Mooi, G. G. Schuur en M. Gundersen naar Fredrikstad, N. Andersen n. Drammen, H. D. de Groot en H. J. Beck naar Droback, R. J. Adema n. Oudsoen, S. L. Norregaard n. Arendal en D. H. de Boer op avontuur.

VLIE den 20 dezer. De wind Z. W. Uit zee een schoener en eene kof, de namen onbekend. Vertrokken H. L. Bakker en D. H. Ebeling n. Riga, J. C. Parrow n. Dantzig, W. H. Mugge, A. P. Smit, J. Falck, J. E. Kros en J. C. Larsen, alle vijf n. Fredrikstad, en L. W. Möller naar Arendal.

VLIE den 21 dezer. De wind W. Z. W. Uit zee K. Thormahlen en U. E. Pott van Archangel, H. C. de Groot, G. O. Bakker en O. G. Bakker, alle drie van Dantzig, en *Stoomvaart* (st.) v. Hamburg (hieronder de schepen gisteren gemeld). Vertrokken J. Copperthwaite naar Sunderland, R. J. Kuiper naar Schotland, A. H. van Wijk naar St. Petersburg, L. J. van Peer naar Stettin, T. D. Faber n. Rostock, F. W. Pronk naar Aalborg, E. A. Schumacher naar Tromsoe, S. Fortman, J. van Doorn en L. M. Mörck naar Fredrikstad, J. H. Swart naar Christiansand, B. J. de Groot en IJ. R. Visser n. Noorwegen, *Willem I* (st.) naar Hamburg en L. Priebee op avontuur.

VLISSINGEN den 22 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Courier*, Uyttenhoven, v. Jeremie; *Asia*, Pollot, van Fernambuck; *Joven Luis*, Larrinaga, van Havanna; *Harmina Annegina*, Schippers, van Smyrna; *Mentor*, Ecklund, van Odessa, en *Mali Marco*, Seculovich, van Enos. Uitgezeild *Hopende Zeeman*, Topzant, naar de Oostzee. — Heden van ANTWERPEN vertrokken *Ambiorix*, de Ruyter, naar Singapore.

AANGEKOMEN: Te SYRA 10 dezer *Adelaide*, Berle, van Rotterdam. Te DUINKERKEN 17 *Maria*, Ruige, van Galatz. Te BREMERHAVEN 18 *Vrouw Martha*, de Jonge, van Dantzig. Te KIEL dien dag *Geertina*, Dijkstra, v. Hamburg. Te SWINEMUNDE 17 *Vrouw Ida*, van der Star, van Bremen, en te ARCHANGEL 9 *Ruthenia*, Konopka, van Rotterdam.

VERTROKKEN: Van SYDNEY 28 mei *Nehalennia*, Staal, naar Sydney. Van BREMERHAVEN 19 dezer *Bouwina*, Middel, naar Riga, en *Twee Aaltjes*, Rozema, naar Hadersleben. Van ASSENS 17 *Drei Gebrüder*, Ulpts, naar Holland. Van ARCHANGEL 3 *Valerius Lodewijk*, de Groot, *Anna Louisa*, van der Gouwe, en *Jantje Nanninga*, Meihuizen, alle drie naar Amsterdam; 4 *Tiessina*, Mooi, naar Zwolle; 6 *Johanna Maria*, Ulrichs, *Aurora*, Vaalman, en *Irene*, de Vrede, alle drie naar Amsterdam, *Zeester*, Nenneboog, en *Hillechina*, Hooghoudt, naar Rotterdam; 7 *Triest*, Hoveling, naar Amsterdam; 8 *Erwartung*, Dittmer, naar Schiedam, *Harmina Catharina*, Bakker, en *Orion*, Roelfsema, beiden n. Delfzijl; 9 *Alida Hendrika*, Klein, naar Londen.

Volgens berigt van SARAMACCA, zou het schip *Goede Verwachting*, kapit. P. Franken, eerst den 6 augusnus van daar naar Amsterdam vertrekken.

ELSENEUR gepasseerd den 18 dezer *Anna Luitzia*, Vos, v. Reval naar Schiedam.

Het schip *Martha Alida*, kapit. A. E. Karst, van Petersburg naar de Maas, is den 2 dezer te SVINOER binnengeloopen.

Uittreksel uit de Lloydslijsten:

Te LONDEN aangekomen 19 dezer *Agatha*, Valom, v. Thisted; — in lading *Johanna*, Oldenburger, naar Konstantinopel, Galatz en Ibraïl, en *Eleanor*, Schofield, naar Amsterdam; — uitgeklaard *Anna Margaretha*, Veldkamp, naar Amsterdam, *Jufvrouw Hillegonda*, Giezen, naar St. Petersburg, en *Katharina*, Bakker, naar Riga. Te SHIELDS 17 *Jantina Jikkina*, Kieft, van Calais, en *Anna en Mientje*, Hazewinkel, v. Zwolle; 19 *Gerritje Koumans*, Oldenburger, v. Harlingen. Te FALMOUTH 20 *John*, Lindroos, van Akyab, en *Harmonie*, Schabeling, van Ibraïl, beiden om order, en *Dumfries*, Thomson, van Odessa naar Harlingen. Te CARDIFF 17 *Morgenster*, Drent, van Cowes; — vertrokken 16 *Cecilia*, Pieros, n. Batavia. Te SWANSEA 19 *Delft*, de Kok, van Rotterdam. Te QUEENSTOWN 18 *Herstelling*, Lukkien, van Corfu, en *George*, Jongebloed, van Port Lagos. Op de CLYDE 19 *Ceres*, Klaassens, v. Malta. Van LIVERPOOL vertrokken 19 *Helena Catharina*, de Boer, naar Riga; — uitgeklaard *Clasina Aidina*, Wirtjes, naar Koningsbergen; — in lading *Mary Lloyd*, Lloyd, naar Rotterdam. Van NEWPORT uitgeklaard 18 *Anne*, Lewis, naar Rotterdam. Van NEWCASTLE 19 *Aurora*, Brouwer, *Jan Hendrik*, Slager, en *Stad Enschedé*, Nienhuis, alle drie n. St. Petersburg. Van HARWICH vertrokken 19 *Agatha Jacobina*, Kramer, naar Hamburg.

Gepraaide Schepen:

Den 5 dezer, op 42 gr. NB. en 13 gr. WL., *Alida Maria en Adèle*, C. J. Westenenk, van Liverpool naar Valparaiso.

Den 14 dezer, op 49 gr. 24 min. NB. en 7 gr. 23 min. WL., *Ida Elizabeth*, M. A. Overgaauw, van Londen naar Soerabaija.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOURABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Sara Lydia*, Kapitein *B. van der Tak*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

DANTZIG, het Nederl. Kofschip *Jonge Hendrik*, kapitein *B. A. Hazewinkel*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

DUNDEE, het Engelsch Brikschip *Eagle*, kapitein *James Kilgour*. Adres ten kantore van *George Levingston en J. A. Houwens*.

STETTIN, het Deensch Jagtschip *Fredrick den VII*, kapitein *C. N. Holmoe*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

SYRA en KONSTANTINOPEL, het snelzeilend gekoperd Nederl. Brikschip *Harmonie*, kapit. *K. de Kok*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, het Nederlandsch Hoekerschip *Maria Johanna*, kapitein *G. van der Gaauw*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Cargalijsten.

MARIA MAGDALENA, F. H. POPKEN, van *Soerabaija*.

350 kranj. Suiker, *M. Varkevisser*; 314 st. Buffel- en 98 st. Koehuiden, *E en S. en C. St. Martin en Co.*; 1250 kranj. Suiker, Order; 276 kranj. dito, 2000 Huiden, 22 k. Opgezette Dieren en 414 b. Tabak, Order buiten de Stad.

DILIGENTIA, H. F. HORNEMAN, van *Akyab*.

10773 b. Aracan Rijst, en 200 pakk. Tabak, *C. Vlierboom en Zonen*.

JOHANNA CORNELIA, A. P. ACHENBACH, van *Akyab*.

5458 b. Aracan Rijst, *C. Vlierboom en Zonen*.

NATAL, W. WINTLE, van *Londen*.

177 z. Guano, 10 v. Koffij, 20 b. Wol en 1 p. Cigaren, *S. A. le Vino en Co.*; 10 v. Kokosolie, Gebr. *Kolff*; 4 k. Indigo, *W. Bunge en Co.*; 9 v. Koffij, *C. L. Roechling en Co.*; 4 b. Leder, *F. Carp*; 11 k. Schilderijen, *Preston en Co.*; 1 p. Boeken, *A. Baedeker*; 1 k. Globes en 1 p. Boeken, Wed. *Krap en van Duym*; 1 k. Koopm., *Ph. van Ommeren*; 50 cer. Amandelen, *Verkouw, Stokhuyzen en Co.*, te 's Hage; 14 k. Koopm., 48 cer., 3 k. en 3 p. Koopmanschap, Order.

TROPICUS, F. POPKEN, van *Liverpool*.

14 vaatj. Koffij, *P. J. van der Schrieck en Co.*; 4 k. Diversen, 31 b. Katoen en 7114 Horens, *S. A. le Vino en Co*; 16 vaatj. Soda en 9 vaatj Pleetpoeder, *H. Braakman en Co.*; 150 b Katoen, *C. L. Roechling en Co.*; 54 b. Katoen en 70 ton Zout, Order.

Amsterdam.

CASPAR DE ROBLES, O. S. PARMA, van *Suriname*.

176 v. Suiker, 34 st. Hout en 1 partij oud Koper, *G. C. Bosch Reitz*; 49 v. Suiker, *P. Poel en Zn.*; 27 v. dito, *Broen en Co.*; 5 b. Koffij, Order.

MICHAEL ANGELO, D. S. SEARS, van *Baltimore*.

460 v. Tabak, *J. A. Kluytenaar*; 350 v. dito, *van Baggen, Parker en Co.*; 201 v. dito, *W. Beckeringh*; 110 v dito, *B. J. Hasenclever en Co.*; 97 v. dito, *Wunderlij en Co.*; 28 v. dito, 282 b. Schors en 22500 stuks Duigen, *Kreglinger en Co.*; 40 v. Tabak, 458 b. Schors en 2 v. Meel, Order.

EPIMACHUS, DEKKER, van *Dantzig*.

3842 sch. Tarwe, *L. Hoyack en Co.*

CONCORDIA, H. C. DE GROOT, van *Dantzig*.

3559 sch. Tarwe, *G. H. Burgers en Zoon.*

Beursberigten.

LONDEN den 22 Augustus.

De 3 per cents Geconsolideerden 98¼ voor rekening; Mexico 27; Peru 4½ per cents 84¾; Grenada 23⅞; dito Uitgest. 10¾; Venezuela 37¾; dito Uitgeselde 16½

ANTWERPEN den 22 Augustus.

België 2½ per cents 56¼. Spanje 1 per cents 23 geld; dito Binnenl. 3 per cents 43¼. Metalliek 5 per cents 86⅜ geld. — De handel was heden niet levendig.

AMSTERDAM, 22 Augustus.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld .... 2½ pCt.	63 11/16	63¾	63 11/16
» dito dito .... 3 »	76½	76⅝	76¼
» dito dito .... 4 »	95 9/16	95 11/16	95 11/16
» Amortis-Syndicaat ..... 3½ »			
» Aand. Hand.-Maatsch.. 4½ »	130		
» O. I. Leening .... 4 »			
» Aand. Holl. Spoorw....			
» Rijnspoorweg .... 4½ »			
FRANKRIJK, Certificaten......... 3 »			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*....... 5 »	109¼		
» dito dito 1828/29 5 »	107⅜		
» Cert. dito 1831/33 5 »			
» dito dito 1840... 4 »	93⅞		
» dito bij *Stieglitz*...... 4 »	92½		
» dito dito Nieuwe 4 »			
» dito Admin. te Londen 5 »			
» dito dito dito 4½ »			
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300 .... *f*			
» dito 1835, - 500 .... -	162		
» Obligatien .... 4 pCt.	86¾		
SPANJE, Obligatien .... 1 »	23 5/16	23 7/16	23⅜
» dito .... 3 »	47 11/16	47⅞	47⅞
» Binnenlandsche .... 3 »	43 9/16		
» Amortisable Schuld.....	5 7/16	5⅜	
» Bewijzen van Coupons	6 11/16	6¾	
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.* 5 »	87¼		
» dito dito 4 »			
» dito Metall......... 5 »	82 13/16		
» dito dito Nieuwe 5 »	95 9/16		
» dito dito lett. B. 5 »	95 9/16		
» dito dito .... 2½ »	42⅞	43	
BELGIE, Certificaten............ 4½ »			
» dito *Rothschild*. 2½ »			
PORTUGAL, Oblig. 5 pCt., thans 4 »			
» dito .... 4 »	41		
» 1853................... 3 »	40⅝	41¼	40⅝

Haarlemmermeer, 5 pc., 102⅛. Rusland, Certific., 6 pc., 75. Portugal. Uitgestelde 17½ a 18¼. Griekenland 1825, 5 pc., 7 1/16 a 7⅛. Peru, 1849, thans 5 pc., 82¼, 82½ a 82¼. Ecuador 4 5/16 a 4⅜. Venezuela, 3½ pc., 38; idem Uitgestelde 16¼ a 16½. Grenada, 2½ pc., 22 15/16 a 23⅛; idem Uitgest. 10¾ a 10 7/16. Mexico, 3 pc., 26 3/16 a 26¼. Philadelphia, bij *Rothschild*, 6 pc., 80. Louisiana, 5 pc., 100¾. Amerik. Bank-Actien 4 9/16 a 4⅝.

Beleening 2½ pc. Prolongatie 2½ pc.

In Hollandsche fondsen was de stemming flaauw; van buitenlandsche werden vooral Portugesche en de meeste Zuid-Amerik. lager afgegeven, alles met beperkten omgang.

AMSTERDAM, 23 Augustus. *Ten 4 ure.*

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werk. Schuld .... 2½ pCt.	63¾		
» » » .... 3 »	76¼		
» » » .... 4 »	95¾		
» Aand. Holl. Spoorweg			
SPANJE, Obligatien .... 1 »	23 7/16	23½	
» » Binnenl..... 3 »	43 7/16		
» Bewijzen Coupon	6 11/16	6¾	
PORTUGAL, te Londen........... 3 »			
» dito .... 4 »			
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798/1816... 5 »	109¼		
» dito dito 1828/1829... 5 »			
OOSTENRIJK, Metalliek.......... 5 »	82⅞		
» dito A en B... 5 »	95½	95 9/16	95½
» dito .... 2½ »	42⅞		
MEXICO .... 3 »			
» Onbepaalde.............. 3 »	26 3/16	26¼	
NOORD-AMERIKA, Bank-Actien..			

ROTTERDAM den 23 Augustus.

Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 63⅝; idem idem, 4 pc., 95⅞. Belgie, bij *Rothschild*, 2½ pc., 53¼. Spanje, Buitenl., 1 pc., 23½. Portugal, te Londen, 3 pc., 40¾ l. k., 40⅞ h. k. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 82⅞; idem idem, 2½ pc., 42 13/16. Aand. Duitsche Vorsten en Edellieden Loten (Texas Loten) 1847, fl. 10, *f* 10. Mexico, 1851, £ 100, 3 pc., 26¼.

Binnenlandsche fondsen, met zeer weinig affaire, nagenoeg als gisteren. Van vreemde waren Portugezen, ondanks de hoogere koersen van Londen, ¼ minder; Spaansche, met vrij levendigen handel, goed prijshoudend. Van de overige soorten valt weinig belangrijks mede te deelen.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

		Geld.			Geld.
Hamburg	2 maanden	35⅜.	Lissabon	3 maanden	41½.
idem	zigt.......	35 9/16.	Porto...	3 ———	41½.
Londen	2 maanden	11.75.	Petersb.	2 ———	186.
idem	zigt.......	11.80.			

ROTTERDAM den 23 Augustus.

Londen....... 2 maanden *f* 11.75, kort *f* 11.80.

Speciekoers.

AMSTERDAM den 22 Augustus.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten...........................	*f* — —	a *f* — —
Oude Gerande dito........................	- 5.60	» - 5.70
Tien Gulden Stukken......................	- 9.80	» - 9.90
Wigtig, Guinjes	— —	» — —
» Engelsche Sovereigns..................	- 11.80	» - 11.90
» Pistolen.............................	- 9.65	» - 9.75
Nieuwe Louis d'Or	- 10.90	» - 11.0
Stukken van 20 Francs....................	- 9.50	» - 9.6
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 11½	a *f* 11¾ pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	*f* — —	a *f* — —
» Baren 1000/1000........................	— —	» — —
Zilver van 900 a 300.....................	- 104.50	» - 105.0

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters.........................	- 2.55	» - 2.6
Fransche Kroonen.........................	- 2.70	» - 2.7
Stukken van 5 Francs.....................	- 2.35	» - 2.3
Brabandsche Kroonen......................	- 2.65	» - 2.7
Pruissische Daalders.....................	- 1.75	» - 1.7

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

Metalliek..............	*f* 27.25, 30	Spaansche Piast.	*f* 2.46
Napelsche..............	- 25.20	Hamb. Russen...........	- 37⅛
Div. Eng. in £.........	- 11.75	Russ. in Zilv. R........	- 37 3/16
Eng. Russen............	- 11 75	Poolsche in fl..........	- 28⅛
Fransche...............	- 56⅜	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2.......	- — —
Belgische..............	- 56⅜	» Binn. n.° 15....	- — —
Pruissische	- 34¾	Papier Mand...........	- — —
Ween. Bank-Actien......	- 27.25, 30		

Marktberigten.

ROTTERDAM den 23 Augustus.

GRANEN. Tarwe, 161 ℔ Hoogl. Kl. *f* 398, 160 ℔ O. id. *f* 400, 160 ℔ Jar. id. *f* 395, 160 ℔ Bovenl. *f* 380, 156 ℔ dito *f* 360 a *f* 365, 155 ℔ dito *f* 360, 156 ℔ Rostocker *f* 375 Entr., 154 ℔ O. R. Nass. *f* 365 Entr., 156 ℔ Neder-Rijn *f* 365 Entr.. Rogge 148 ℔ O. Limburger *f* 240, 152 ℔ Fransche *f* 240, 146 ℔ Odessa *f* 230, 143 ℔ Archangel *f* 228 a *f* 230, 143 ℔ dito *f* 222 Entr., 143 ℔ Odessa *f* 190 Entr.

AMSTERDAM den 23 Augustus.

GRANEN. Heden verkocht van Tarwe in Entr.: 128 ℔ Norder *f* 343; 126 ℔ Holst. *f* 335; in Cons.: 128 ℔ witbonte Pools. *f* 385; 128 ℔ bonte dito *f* 372. Van Rogge in Entr.: 118 ℔ O. Gedroogde *f* 218; 117 ℔ Riga *f* 215; in Cons.: 122 ℔ Pruiss. *f* 238.

SCHIEDAM den 23 Augustus.

GRANEN. Rogge, verkocht 145 ℔ Werder *f* 271 kont. *f* 273 6/w. Gerst, 129 ℔ Course *f* 220 3/m.; 130 ℔ dito *f* 219 kont. *f* 221 6/w.; 130 ℔ dito *f* 221 kont.; 130 ℔ Libau *f* 223 kont.; 137 ℔ Werder *f* 226 6/w. *f* 227 3/m.

Moutwijn, ...	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 21. 25	zonder de belasting.
Jenever, ...	» » » » »	- 25. 75	
» Amst. proef	» » » » »	- 27. —	

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 23 Augustus.

KOFFIJ. Uit de eerste hand verkocht ca. 530 b. Java a 30 *c.* en ca. 250 b. dito, zeer ordinaïr en gebroken, a 28½ *c.*, per *Oscar.*

AMSTERDAM den 23 Augustus.

RIJST. Ten gevolge van het in Frankrijk genomen besluit, aangaande eene groote vermindering van inkomende regten op dit artikel, zijn de houders niet genegen dan tot hoogere prijzen te verkoopen.

SUIKER. Gisteren werd de verkoop bekend eener lading Bahia, per *Greenwich*, a *f* 27.

HONIG. 82 fusten Havana per *August Eduard* zijn tot geheimen prijs afgedaan.

LIVERPOOL den 19 Augustus.

KOFFIJ met goeden omgang voor uitvoer, vooral in ord. kwal. en tot 1/ a 1/6 hoogere prijzen: 120 tiersjes Jamaika werden van 45/6 tot 65/ volgens kwaliteit afgedaan; van St. Domingo werden 6200 b. omgezet; goed a fijn ord. van 43/ tot 44 en onder dezen laatsten prijs wordt niets aangeboden. Rio blijft gezocht, doch de houders weigeren de tegenwoordige prijzen.

SUIKER met belangrijken omgang en de prijzen zijn 6 d. gerezen. Van W. I. soorten werden 950 v. met volle prijzen betaald. Madras kalm. Mauritius zeer levendig en 3 d. gerezen. In loco werden 9000 m. van 34/3 tot 34/9 en op levering 6500 m. van 34/9 tot 35/ omgezet. Van vreemde soorten hadden goede omzettingen plaats en Brazil is 6 d. hooger genoteerd. De verkoopen bestonden uit 5300 z. Pernambuco van 18/ tot 20/; 60 k. en 700 z. Maccio van 19/ tot 20/; 650 k. en 5000 z. Bahia van 19/ tot 20/; twee zeilende ladingen de eene van 1300 en de andere van 470 vaatj. van 35/6 tot 38/6; 70 v. Surinaamsche van 32/6 tot 35/6.

CACAO. 50 b. goede roode Trinidad hebben a 34/ koopers gevonden, vreemde soorten stil; de volgende week zullen eenige partijtjes Para worden aangeboden.

ZWARTE PEPER ferm doch slechts matig gevraagd; 350 b. vonden van 4 tot 4½ d. koopers.

PIMENT kalm.

RIJST vast doch met beperkten omgang; van Bengaal werden 1500 b. van 10/3 tot 10/9 afgedaan; ook vonden nog 400 z. Arracan a 10/ in loco koopers; goede Carolina blijft gezocht; 120 tiersjes werden a 25/ op levering afgedaan.

CURCUMA onveranderd. Bengaal 11/6 a 12/; Malabar 11/ a 12/.

LIJNZAAD. Van Calcutta Lijnzaad vonden 2000 z. a 48/6 koopers.

VERWHOUT goed gevraagd doch door den beperkten voorraad rijzen de prijzen. Van Campêche werden 250 ton van £ 7. 12 tot 7. 15 afgedaan; ook werden nog 700 ton St. Domingo van £ 5. 7. 6 tot 5. 10 verhandeld. Honduras ferm op £ 6. 10; 100 ton Savanilla bedongen £ 6. 10 a £ 6. 16. 3. Van Porto Cabello werden 30 ton a £ 8 afgedaan; Limahout £ 13. 10 a £ 14. 10.

SALPETER meer gevraagd; 2000 z. werden met 27/ a 29/6 betaald.

POTASCH ferm op 27/6. Parelasch 27/ met beperkten handel.

OLIEN. Olijfolie goed gevraagd. Raapolie met beperkten omgang. Lijnolie stil. Van Palmolie vonden 500 ton van £ 36. 10 tot 37. 10 koopers.

HARST levendiger.

TALK kalm, P. Y. C. 52/6.

Den 20 Augustus.

KATOEN. De markt van heden was kalm en de omzettingen bepaalden zich tot 5 a 6000 b.

ANTWERPEN den 22 Augustus.

RIJST. Blijft gevraagd en heden werden 1000 z. Arracan uncleaned tot vorige prijzen afgedaan.

KATOEN. Onveranderd.

GRANEN. Met goeden omgang; de prijzen zijn op nieuw gerezen. Voor disponibele Oostzee Tarwe is fl. 15 betaald. Fransche Rogge vond heden a fl. 9 koopers. Een partijtje Afrikaansche Gerst werd a fl. 6½ per 62 kil. in loco afgedaan. Van Odessa Lijnzaad werden eenige honderden hect. a fl. 12½ verhandeld.

HAVRE den 19 Augustus.

KOFFIJ. Heden werden 143 z. Haïti a fr. 55. 50 per 50 kil. Ent. afgedaan. In veiling vonden 512 z. beschadigde Portorico van fr. 106 tot 121 pr. 50 kil. en 175 z. dito Bahia van fr. 102 tot 106 dito koopers.

KATOEN. De markt sloot onveranderd en men kan heden weder naauwelijks 500 b. noteren.

HUIDEN. 1,000 groene gezouten Rio-Janeiro werden a fr. 40 per 50 kil., zijnde vorige prijzen, omgezet.

RIJST. Levendiger, en men noteert 1000 z. disponibele Bengaal a fr. 20 per 50 kil. en 300 z. dito leverbaar van 15 tot 30 September tot denzelfden prijs.

VERWHOUT. De omzettingen bestonden uit 15 ton Campêche Haïti, disponibel a fr. 7 per kil., 650 ton Carmer op levering a fr. 9. 60 en 50 ton d.° d.° a fr. 10.

BORDEAUX den 19 Augustus.

VOORLOOP. Armagnac 100, Marmande 100, Tafia 90 a 95. De 3/6 disp. a fr. 147 te noteren.

BRESLAU den 19 Augustus.

KLAVERZAAD, Eenige kleine partijtjes werden heden aangeboden en afgedaan: Rood a 11½ tot 13 th., Wit van 10 tot 14 th.

Van ZINK werden gisteren ca. 2000 qx. in loco van 6 th. 17 tot 17½ sgr. omgezet.

RIGA den 18 Augustus.

GRANEN. Rogge kalm, hetwelk hoofdzakelijk aan het gebrek aan schepen is toe te schrijven. De prijzen zijn in den loop dezer week echter iets gerezen. Gerst met beperkten omgang door de hooge vorderingen der houders. Haver a 50 R. vindt men koopers.

HENNEP. Terwijl de vroeger aangekomene Hennep spoedig onder de Duitsche huizen geplaatst werd, vindt de heden gearriveerde slechts tot lagere prijzen voor Engeland koopers. De voorraad is zeer beperkt.

VLAS. Goed gevraagd en tot genoteerde prijzen hadden goede omzettingen plaats.

LIJNZAAD kalm. Van Hennepzaad is een partijtje a 11½ a 3/4 R. afgedaan en tot dezen laatsten prijs vindt men nog verkoopers.

VRACHTEN. Schepen blijven voortdurend schaarsch en er is geen enkel schip meer disponibel.

WISSELKOERS. Op Amsterdam 192, Hamburg 34½, Londen 39 1/16 met verkoopers, Parijs 406 pap.

LIBAU den 13 Augustus.

GRANEN. Voor Rogge 120 ℔ is 106 R. cont. betaald en heden wordt 110 R. gevraagd. Gerst 103/104 ℔ wordt op 84 R. cont. gehouden. Tarwe 128 ℔ 140 R. cont. Haver 77/78 ℔ 47 a 48 R. cont.

VLAS. N.° 4, 3 en 2: 32, 28 en 24 R. cont.

TRIEST den 17 Augustus.

KRENTEN. De berigten over den oogst blijven over het algemeen vrij ongunstig. Van Patras meldt men (10 Augustus) dat de ingeoogste Krenten, zoowel wat de kwaliteit als wat de hoeveelheid betreft, eene zeer slechte uitkomst opleveren; zelfs zal men in sommige dezer streken in het geheel niet inoogsten; anderen waarvan men in vorige jaren 15 millioen ℔ inoogstte zullen dit jaar slechts 1 millioen van zeer geringe kwaliteit opleveren. De omstreken van Pirgos en Gastuni zullen naar men hoopt even veel als in 1852 opleveren. Van Cephalonia meldt men (10 Augustus) dat over het geheele eiland zware regen is gevallen, terwijl 2/3 van den oogst op het veld stond te droogen. De schade hierdoor veroorzaakt kan men nog niet berekenen, en men gelooft dat ook de Rozijnen door dezen regen zullen geleden hebben. Te Cephalonia wordt de oogst op slechts 7 millioen geschat en velen zijn nog van meening dat dit cijfer overdreven is. — Van gezonde Vruchten hoopt men op een oogst van 20 millioen ℔, bestaande oit:

7 millioen ℔, te Cephalonia, tegen 9 in 1852 en 17 in 1851,
2 » » » Zante, ... » 4 » 1852 » 13 » 1851,
11 » » » Morea, ... » 14 » 1852 » 42 » 1851,

20 millioen ℔ in 1853 tegen....... 27 in 1852 en 72 in 1851.

Over den prijs der nieuwe Vrucht valt nog niets te zeggen, zoo lang men hare kwaliteit nog niet kent.

ROZIJNEN. Hoe meer men het inoogsten der vrucht nadert, hoe slechter de uitkomst schijnt te zullen zijn. Alazata en Chesmé zullen slechts 45 a 50/m. ctr, gez. Rozijn opleveren, waarvan 15000 te Alazata, Ook Vourla en Carabourno zullen minder geven dan men hoopte. Naar sommigen zal Samos 7000 ctr. en naar anderen slechts 5000 a 6000 ctr. gezonde vrucht opleveren. De oogst te Yerli en Beglerge zal zeer onbeduidend zijn. Over het algemeen zal de oogst naar men verzekert 50 °/₀ kleiner zijn dan in 1852 en men voorziet dat de ziekte het aanstaande jaar meer voortdurend zal heerschen, hetwelk de planters zal doen besluiten dit jaar hoogere prijzen te vorderen. Op den 16 Augustus e. k. verwacht men voor het eerst zwart Rozijn van Thyra en eene week daarna van Beglergé.

Advertentiën.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijn hartelijk geliefden Echtgenoot, NICOLAUS THADDAEUS RAULINO, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank.

Rotterdam 24 *Augustus* 1853. — C. M. G. DEUTZ, Wed. N. Th. Raulino.

Getrouwd

JOHAN CHRISTIAAN DE ROODE,
van *Voorburg*,
met
CHRISTINE JEANNE HENRIETTE
VAN BREDO HUISMANS.

Kleef den 19 *Augustus* 1853.

MAATSCHAPPIJ:
TOT BEVORDERING DER TOONKUNST.
Afdeeling ROTTERDAM.
MUZIJKSCHOOL- EN INRIGTING VOOR ORGELONDERWIJS.

Aan de belanghebbenden wordt hiermede berigt, dat *DONDERDAG* den **25sten** en *VRIJDAG* den **26sten** dezer, des avonds van 5 tot 7 ure, in een der **Localen** van de **Muzijkschool**, aan de Nieuwemarkt, eene **Commissie** zal zitting houden tot het **aannemen** van **LEERLINGEN**, voor den **Cursus** die met **1** September aanstaande zal aanvangen.

Het **Onderwijs** wordt gegeven in de navolgende Vakken, door de daarbij genoemde Onderwijzers, als:

In den (***Prima Vista*** en Koor) **ZANG**, door de Heeren W. HUTSCHENRUYTER en S. DE LANGE.

Op de **PIANO-FORTE**, door de Heeren J. H. PALING en W. H. PALING.

Op de **VIOOL**, door den Heer B. TOURS.

Op de **VIOLONCEL**, door den Heer S. GANZ.

Op de **FLUIT**, door den Heer J. F. STUTTERHEIM.

In de **THEORIE** en **COMPOSITIELEER**, door den Heer J. J. H. VERHULST.

Op het **ORGEL**, door den Heer J. A. VAN EYKEN.

En voorts op alle gebruikelijke **Strijk-** en **Blaas-Instrumenten**; alles voor zoover zich voor de verschillende Vakken een genoegzaam aantal Leerlingen zal opdoen en daarvoor geschikte Onderwijzers aan de School zullen kunnen worden verbonden. Het **Orgel-Onderwijs** zal worden gegeven op het Orgel der **Zuiderkerk** alhier, en de daaraan deelnemenden zullen in de gelegenheid worden gesteld zich te oefenen op een **Orgel** met **2 Klavieren** en **Pedaal**, daartoe in een der Localen van de Muzijkschool voorhanden.

Ook zal er, op bovengenoemde dagen en uren, gelegenheid zijn tot deelneming aan de **Piano-Oefeningen** voor **meergevorderden**, die mede met **1** September eerstkomende op nieuw zullen aanvangen.

Namens het Bestuur der Afdeeling,
J. R. SMALT, *Secretaris.*

Rotterdam, 19 *Augustus* 1853.

Het PLAATSELIJKE BESTUUR der Gemeente *BLEISWIJK* brengt ter kennisse der Belanghebbenden, dat de gewone **JAARMARKT** of **KERMIS** binnen deze Gemeente dit jaar ***geen plaats zal hebben.***

*** *HOLLANDSCHE*
# MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW,
Afdeeling ***Rotterdam, Schiedam*** en ***Omstreken.***

ALGEMEENE VERGADERING, op Maandag den **29** Augustus 1853, des namiddags ten 1 ure, in de *Concertzaal*, Bierstraat, te Rotterdam.

PUNTEN TER BEHANDELING:

1. Over de Punten van Beschrijving voor de Algemeene Vergadering der Maatschappij te Dordrecht.
2. Benoeming van Afgevaardigden naar Dordrecht.
3. Mededeelingen van het Bestuur.

Uit naam van het Bestuur,
J. A. ROCHUSSEN, *Secretaris.*

Tegen November of eerder wordt *TE HUUR* gevraagd een Steenen **HUIS**, met of zonder **TUIN**, in of nabij Rotterdam. Huurprijs ***f* 300** tot ***f* 600.** Adres onder letter M, aan het Bureau dezer Courant.

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zullen op Vrijdag den 26 Augustus 1853, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar aanbesteden:

1.° Het **BESTRATEN** van het gedeelte der **KRUISKADE**, begrepen tusschen de Straat op den Singel en den Zuidwesthoek van de Planken Tuin-Omheining van het Erf of den Tuin wijk 14, n.° 567, en

2.° Het **BESTRATEN** van een gedeelte der **ROTTEKADE**, westzijde, met de **LEVERANTIE** van het daartoe benoodigde **ZAND.**

Alles nader omschreven in de Bestekken en Voorwaarden welke, van heden af, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de Plaatselijke Secretarie en het Stads Timmerhuis te Rotterdam, en ook voor den prijs van 10 *Centen* per stuk verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. VAN WAESBERGE en ZOON, Boekdrukkers, in den Houttuin, wijk **II** — 194.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis. De aanwijzing *in loco* zal plaats hebben op HEDEN den 24 Augustus 1853, des voormiddags ten 11 ure, aan te vangen met de Kruiskade.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *ABRAM VAN RIJCKEVORSEL W. Zoon*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van deszelfs Principale, is voornemens op Woensdag den 7 September 1853, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen aan de Gelderschekade aldaar, te veilen en aan den hoogstbiedende of eerst mijnende te verkoopen:

Een hecht, sterk en welgebouwd, goed onderhouden **HUIS, BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Spuivaart, genaamd het Blindemans water, binnen de stad Rotterdam; belend ten Zuiden zekeren gang, waarin het Pand een vrije in- en uitgang heeft, ten Noorden den Heer *Antoni van Gemert*, strekkende vóór van de straat tot achter aan den Heer *Richardus Dorleman*; vroeger in de Wijkverdeeling bekend wijk E, n.° 656, en thans wijk 5, n.° 678; op den Perceelsgewijzen kadastralen legger der Gemeente Rotterdam voorkomende Sectie I, n.° 327. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1853, tegen *f* 23.52; zijnde de Bovenwoning verhuurd tot den 1 Mei 1854, tegen *f* 13[illegible] in het jaar; terwijl de Benedenwoning in eigen gebruik is, en te aanvaarden den 1 October 1853.

Inmiddels zijn nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, terwijl het voorschreven Pand door de Gegadigden zal kunnen worden bezigtigd, op de gewone uren, twee dagen vóór en op den dag der veiling, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, afgegeven door voornoemden Notaris.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
zijn onfeilbaar voor ***Zwerende Borsten.***

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer F. TURNER, Koopman te Penshurst, gedagteekend 13 December 1850, aan Professor ***Holloway.***

„ Mijnheer! Met genoegen maak ik u eene genezing bekend door uwe onwaardeerbare **Zalf** en **Pillen.** Mijne Vrouw leed sedert zes maanden aan eene Zwerende Borst, die haar Geneesheer niet kon herstellen. Zij beproefde toen uwe **Zalf** en **Pillen,** waardoor zij in weinig meer dan eene maand tijds genezen is, tot verbazing van al degenen die haren gevaarlijken toestand gekend hebben."

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND,** Depôthouder te **Dordrecht;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** alsmede te **Londen,** Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

Voor Gymnasiën en Instituten.

Bij *H. FRIJLINK*, te Amsterdam, ziet heden het licht:

1. **CHRONOLOGISCH OVERZIGT VAN DE GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN,** van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd, door ***E. van der Maaten.*** Prijs 50 *Cents.* Dit **Tabellarisch Overzigt** paart aan de *duidelijke Voorstelling* van een dusgenaamden **Tijdstroom** meer **gemak** bij het gebruik, en is voorafgegaan door eene *Inleiding*, die eene beknopte Schets geeft van de *Geschiedenis der Nederlanden.*
2. **GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN, VAN DEN VROEGSTEN TOT OP DEN TEGENWOORDIGEN TIJD,** door Denzelfden. Twee zware en compres gedrukte Boekdeelen compleet. Met Kaarten. Prijs *f* 10. 80.
3. **GRAMMATISCH-PRACTISCHE LEERWIJZE DER ITALIAANSCHE TAAL,** door ***H. A. Manitius.*** Prijs *f* 2. 60.
4. **HANDBOEK DER TIJDREKENKUNDE,** door ***H. Sluyters.*** Prijs *f* 1. 80.
5. **TIJDREKENKUNDIG SCHOOLBOEK,** door Denzelfden. Prijs 30 *Cents.*
6. **GRONDEN DER ENGELSCHE TAAL.** *f* 1. 25. **ENGELSCHE KOOPMANS-BRIEVEN.** *f* 1. 25. **HANDLEIDING TOT HET LEZEN EN BEOEFENEN DER ENGELSCHE TAAL.** *f* 0. 90. **GRONDBEGINSELEN** tot Dito. *f* 0. 75. **ENGELSCHE GESPREKKEN.** *f* 0. 90. Alle van ***K. Hakbijl.***

Rotterdamsche Schouwburg.

WOENSDAG 23 AUGUSTUS 1853:

DE SPROOKJES VAN DE KONINGIN VAN NAVARRE, Tooneelspel, in vijf bedrijven, naar het Fransch van *Eugène Scribe* (nooit alhier vertoond). Gevolgd door: **DE MENSCHENHATER EN DE WATERDRAGER,** Blijspel met Zang, in één bedrijf naar het Fransch, door den Heer *P. A. Marins* (nooit alhier vertoond).

Aanvang ten half **7 ure precies.**

Repertoire der week: *De Hertog en zijn Raad; de Goudmaker; de Geleerde Vrouwen; eene Kamer voor twee Personen; Mauriëtte; een Nacht achter de Tralies*, enz.

Balcon *f* **2. 10**, Loges *f* **1. 50**, Parterre *f* **1. 20**, Gallerij *f* **0. 50.**

!!! Na heden Woensdag !!!

is de **goedkoope** gelegenheid over, om de **REIS** mede te maken door

TYROL, ZWITSERLAND EN ITALIE.

Men verzuime het niet om deze schoone en bewonderingswaardige Landstreken der Wereld te bezoeken! — De aanprijzing van *Neêrlands eerste Kunstschilders* is waarborg genoeg dat dit het schoonste **Kunstwerk** is, dat het Kunstminnend Publiek aangeboden wordt.

Locaal op het ***NIEUWE PLEIN,***
bij de ***Schiebrug.***

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.